

[Aksel Larsen.]

noget om, at han ikke vidste, om nogen turde profetere i dag. Jeg tillader mig at minde om, at vi i sin tid advarede mod dansk medlemskab i fællesmarkedet, og at vi profetere — og det har vi gjort i de allerfleste diskussioner, der har været siden — at der overhovedet ingen mulighed var for, at England og Danmark ville komme ind i fællesmarkedet. Ja, vi har da indtil videre fået ret i disse profetier. Det siger selvfølgelig ikke, at vi altid vil have ret i alle vore profetier, men alligevel skal man tænke på det. Nu profeterer vi, at Danmark bør lægge hovedvægten på en udvidelse af det nordiske samarbejde, og at Danmark sammen med de øvrige nordiske lande bør arbejde for at sikre sig bedst mulige samhandelsvilkår med udlandet og bør opsøge nye markeder for sine eksportprodukter. Vi profeterer, at det er vejen ud af de vanskeligheder, der måtte være eller komme for Danmark, og at det bliver vejen, og vi er sikre på, at før eller senere vil både folketing og regering slutte sig til disse synspunkter.

Rimstad: Også jeg vil gerne takke den højtærede udenrigsminister for hans udførlige redegørelse for den aktuelle markedsituation, der først og fremmest er karakteriseret af den engelske 15 pct.s importindustritold. Jeg er naturligvis enig med de foregående ærede ordførere i deres stærke beklagelser af, at det største og mest betydende land inden for de syv frihandelslande har set sig nødsaget til dette skridt, der ikke blot må karakteriseres som et tilbageskridt i den udvikling, der hidtil har været parallelt løbende i hvert af de to europæiske markedsområder, men som flere af de ærede ordførere i dag har fordømt som et eklatant brud på de indgåede aftaler.

Man kan beklage dette hændelsesforløb, men bør dog næppe ved nærmere eftertanke lade beklagelserne efterfølge af en alt for stor vrede over for det engelske samfund, der her har måttet drage konsekvensen, den meget ubehagelige konsekvens, af et for højt omkostningsniveau. Man må gøre sig klart, at underskuddet på den engelske handelsbalance beløber sig til mere, endda en hel del mere, end 500 mill. pund sterling, og at dette underskud på en eller anden måde

skal bringes ud af verden. Det må stå klart, at når England har valgt denne fremgangsmåde med en toldforhøjelse, skyldes det, at man derovre øjensynlig i første række betragter den økonomiske krise, valutaunderskuddet, som et likviditetsproblem, der skal finde sin løsning gennem den fremgangsmåde, der blandt flere mulige bedst egner sig som interimforanstaltning. Det giver et fingerpeg om, at toldchoket ikke vil være af længere varighed, men det vil selvfølgelig afhænge af, hvordan likviditetskrisens årsager vil blive angrebet: hurtigt og effektivt eller under større tøven. Det vil blive et politisk spørgsmål, sådan som det også er her i landet.

Jeg er derfor enig med den højtærede statsminister, når han efter sit Englandsbesøg for et par dage siden udtalte, at det brud med EFTA-politikken, som toldforhøjelsen er et udtryk for, kun kan heles gennem en fuldstændig ophævelse af den 15 pct.s ekstraafgift. Jeg tror, det er rigtigt fra mange sider at tilskynde England til hurtig overvejelse og hurtige handlinger med hensyn til de foranstaltninger, som skal angribe årsagerne til den likviditetskrise, hvis virkninger man altså vil imødegå gennem toldforhøjelsen.

Det er i øvrigt værd at bemærke den lighed, som er at finde mellem den engelske krisesituation og den økonomiske situation, vi her i landet befinder os i. Også vi har et underskud på handelsbalancen; pr. indbygger er det måske oven i købet større end det engelske, og når vi ikke i dag er involveret i vanskeligheder af samme art som de engelske likviditetsvanskeligheder, skyldes det alene vor helt overdimensionerede diskonto, som muliggør og har muliggjort for os at låne valutakassen fuld, men som også har bragt os en række meget store vanskeligheder; jeg behøver blot i den forbindelse at nævne det ulykkelige boligspørgsmål og de stigende vanskeligheder for afsætningen af vor eksport, ganske særlig på grund af de rentevilkår, der ligger til grund for vor eksportkreditgivning.

Selv om vi på grund af vore lånemuligheder, der har skaffet os en fuld valutakasse, ikke skal overvinde en svigtende likviditet, skal vi dog meget snart træffe hårde økonomiske foranstaltninger for at nedsætte vort eget omkostningsniveau, der ligesom det engelske er alt for højt i forhold til den